

Dosarul nr. 2ra-286/21

Prima instanță: Judecătoria Strășeni sediul Călărași (jud. V. Negurița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Mihaila, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Andrei Lapteacru, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Bandalac împotriva lui Andrei Lapteacru și Tatianeii Lapteacru cu privire la încasarea datoriei

împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Andrei Lapteacru, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi și cererea de alăturare la apel depusă de Maria Bandalac și menținută hotărârea din 4 septembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni sediul Călărași, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 15 februarie 2019, Maria Bandalac a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Lapteacru cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 31 martie 2016, a împrumutat lui Andrei Lapteacru suma de 8 000 de dolari SUA, pe un termen de un an, cu condiția că la expirarea termenului indicat, datoria va fi restituită.

A menționat că Andrei Lapteacru și-a executat parțial obligațiile, restituind doar suma de 3 000 de dolari SUA.

După expirarea termenului indicat, pârâtul se eschivează de la rambursarea datoriei rămase în mărime de 5 000 de dolari SUA.

A precizat reclamanta că toate încercările de soluționare amiabilă a litigiului au rămas fără răspuns, deoarece debitorul se eschivează de a avea întâlniri sau convorbiri telefonice.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 513, 867, 871 Cod Civil, art. 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Andrei Lapteacru în beneficiul ei a datoriei în mărime de 5 000 de dolari SUA, a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 2 000 de lei și a taxei de stat în mărime de 2 580 de lei.

Prin încheierea din 20 mai 2019 a Judecătorei Strășeni sediul Călărași, a fost atrasă în proces Tatiana Lapteacru în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului.

La 25 iunie 2019, Maria Bandalac a depus cerere de chemare în judecată concretizată împotriva lui Andrei Lapteacru și Tatiane Lapteacru, prin care a solicitat încasarea în mod solidar de la Andrei Lapteacru și Tatiana Lapteacru în beneficiul ei a datoriei în mărime de 5 000 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 4 septembrie 2019 a Judecătorei Strășeni sediul Călărași, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la Andrei Lapteacru în beneficiul Mariei Bandalac datoria în baza contractului de împrumut din 31 martie 2016 în mărime de 5 000 de dolari SUA, care urmează a fi convertiți în lei conform cursului BNM la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată ce se compun din plata taxei de stat în mărime de 2 580 de lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 2 000 de lei, în total 4 580 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind nefondată.

Prin decizia din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Andrei Lapteacru, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi și cererea de alăturare la apel depusă de Maria Bandalac și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că împrumutatul Andrei Lapteacru nu și-a onorat obligația asumată și nu a restituit restul sumei împrumutate în mărime de 5 000 de dolari SUA în termenul stabilit - de un an, adică până la 31 martie 2017.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au ajuns la concluzia temeiniciei pretenției reclamantei și necesității încasării în mod forțat a datoriei în sumă de 5 000 de dolari SUA.

Totodată, reieșind din prevederile art. 24 alin. (2) Codul familiei, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat ca fiind neîntemeiate argumentele reprezentantului apelantului despre instituirea răspunderii solidare a soților Lapteacru pentru obligațiile care au fost asumate în interesul familiei, având în vedere că în speță, recipisa din 31 martie 2016 confirmă că scopul împrumutului este „pentru necesități personale”.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat critic recipisa prezentată de avocatul Alexandru Vasilache care ar confirma faptul că Tatiana Lapteacru ar fi restituit unui terț Dumitru Rață suma de 8 100 de dolari SUA, or aceasta este datată cu 1 aprilie 2016, adică a doua zi după contractarea împrumutului din prezenta speță (31 martie 2016), perioadă în care Tatiana Lapteacru era plecată deja peste hotarele țării.

La fel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că în ședință nu a fost audiat Dumitru Rață, circumstanțele presupusei datorii, scopul, termenul etc. nu au putut fi stabilite, prin urmare, recipisa în cauză nefiind pasibilă de a fi pusă la baza unei hotărâri de respingere acțiunii sau de încasare a datoriei de la Tatiana Lapteacru.

Prima instanță și instanța de apel au concluzionat în favoarea respingerii ca fiind declarativ argumentul precum că banii în cauză au fost folosiți pentru plecarea pârâtei Tatiana Lapteacru la muncă în Israel, or la momentul acordării împrumutului ultima era deja plecată peste hotarele țării, fapt confirmat de către reclamantă care a relatat că a vorbit cu pârâta prin intermediul aplicației „Skype”.

La 24 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Andrei Lapteacru, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi a declarat recurs împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii solicitărilor lui privind respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Maria Bandalac în partea solicitărilor privind încasarea sumei de 5 000 de dolari SUA cu titlu de datorie, iar în această parte să fie dispusă doar încasarea sumei de 3 100 de dolari SUA, în mod solidar din contul lui și a Tatiane Lapteacru, precum și încasarea cheltuielilor de judecată în mod solidar din contul lui și a Tatiane Lapteacru proporțional părții admise din acțiune.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești emise în partea stabilirii cuantumului de 5 000 de dolari SUA dispus spre încasare, din motiv că în cadrul ședințelor de judecată Maria Bandalac a confirmat că banii restituiți în mărime de 3 000 de dolari SUA i-a primit personal de la Andrei Lapteacru, în același timp, dânsul a prezentat recipisele din 26 aprilie 2016 pentru suma de 900 de dolari SUA și din 3 iunie 2016 pentru suma de 1 000 de dolari SUA, prin care se confirmă că din suma împrumutului pe lângă cei 3 000 de dolari SUA achitați direct intimetei Maria Bandalac, dânsul a restituit și fiului acesteia Ion Bandalac încă 1 900 de dolari SUA.

Astfel, în total din suma împrumutată au fost restituiți 4 900 de dolari SUA, suma rămasă spre achitare fiind de 3 100 de dolari SUA și nicidecum 5 000 de dolari SUA.

La fel, a considerat eronată concluzia instanțelor de judecată inferioare că doar el urmează să restituie împrumutul din 31 martie 2016, având în vedere că la data acordării împrumutului, dânsul și Tatiana Lapteacru erau în căsătorie, iar banii au fost luați pentru plecarea peste hotare a Tatiane Lapteacru, care a și negociat direct cu Maria Bandalac.

A considerat că prima instanță și instanța de apel nu au intrat în esența speței date și au emis acte judecătorești fără o argumentare factologică și de jure, respectiv acestea urmează a fi casate.

Or, suma împrumutată de unul dintre soți pentru necesitățile comune se restituie în mod solidar de ambii soți. Iar, la materialele dosarului nu există probe veridice precum că Tatiana Lapteacru nu a știut despre încheierea contractului de

împrumut în litigiu de către soțul său și banii împrumutați nu au fost folosiți pentru necesitățile comune în special pentru plecarea acesteia la muncă peste hotarele țării.

Totodată, a indicat că în mod eronat a fost dispusă încasarea cheltuielilor de judecată în cuantumul menționat în hotărâre, deoarece acestea urmau a fi încasate solidar de la părâți proporțional părții admise din acțiune.

La 22 ianuarie 2021, în adresa Mariei Bandalac și Tatiane Lapteacru a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Andrei Lapteacru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 145), fiind recepționată de către Tatiana Lapteacru la 19 august 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 151), iar corespondența expediată în adresa Mariei Bandalac a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „plecat” (f. d. 152).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Maria Bandalac și Tatiana Lapteacru să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 28 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 125), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Tot actele cauzei atestă că la 28 octombrie 2020 că copia deciziei recurate a fost expediată și la adresa electronică a reprezentantului recurentului, avocatului Alexandru Vasilachi, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 124).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 decembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Andrei Lapteacru, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Lapteacru, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Andrei Lapteacru, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Andrei Lapteacru, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic